

„We hebben wel een traantje gelaten”

„Hamelen” voorgoed voorbij

(Door Hans Wensveen)

Op zaterdagmiddag 15 mei a.s. zullen in talloze vaderlandse huiskamers voor de beeldbuis bittere kindertranen worden geplengd. Dan is namelijk voorgoed een einde gekomen aan de uiterst populaire kinderserie „Kunt U mij de weg naar Hamelen vertellen?”

Hoe het allemaal eindigt, beste jongens en meisjes, dát mogen wij helaas niet verklappen. Maar de meeste sprookjes lopen redelijk goed af en doorgaans plegen alle betrokkenen nog lang en gelukkig te leven. En een sprookje is „Hamelen” immers ook; geen zorgen dus.

Liefst vijf jaar lang beleefden Lidwientje en Bertram Bierenbroodspot, samen met Aernout Koffij en Hildebrand Brom en uiteraard de jeugd van Hamelen, de meest dolle en spannende avonturen in de meest sprookjesachtige en exotische regionen. Ze kwamen betoverde prinses, reuzen, ijsheksen, waternymfen en moerasmonsters tegen op hun jarenlange speurtocht naar de weg terug naar Hamelen.

„Werkelijk iedereen die bij deze serie betrokken is, betreurt het dat we stoppen. Allemaal hebben ze er tot het laatst toe met erg veel plezier en in een enorm leuke sfeer aan gewerkt. Zelfs de cameramensen van de NOS, die nooit veel directe bemoeienis met de serie gehad hebben en toch in de studio wél het een en ander gewend zijn, vertelden me hoe jammer ze het vonden”, meldt de regisseuse van het programma, Tineke Roeffen, als we in de foyer van de NS-studio wat nakaarten.

„Er is bij het slot toch wel door menigeen 'n klein traantje gelaten”, merkt hoofdrolspeler Rob de Nijs op, die er even bij komt zitten, tussen repetities en opnamen van het programma „Op Losse Groeven” door. „De sfeer in de hele vaste ploeg is vijf jaar lang fantastisch goed geweest en dat is toch in dit soort werk een uitzondering. Zoals de lange levensduur van de serie ook al echt bijzonder is”.

„Maar”, zegt Tineke Roeffen — die, nu alle opnamen achter de rug zijn, meteen met vakantie gaat — „we moesten er op een gegeven moment eens 'n eind aan breien. Je kunt beter op een hoogtepunt stoppen, dan wanneer iedereen begint van „en nou hebben we het wel gezien”. Vorig jaar hadden we met het hele team al gezegd: „volgend jaar is het zover”. We zijn er toen harder tegenaan gegaan dan ooit tevoren en de kwaliteit van het programma bereikte een absolute top”.

Rob de Nijs, enthousiast: „Ja, vooral dit laatste seizoen heeft „Hamelen” een internationaal, volstrekt on-Nederlandse niveau gehaald. Je zou die serie zo naar het buitenland kunnen verkopen, met ondertitels of nasynchronisatie. Alle medewerkenden hadden ook 'n enorme inzet; er werd keihard gewerkt. Tineke was er vrijwel dag en nacht mee bezig en ikzelf spendeerde er zeker wel 21/2 week per maand aan, wat vergeleken bij de rest van mijn werk, eigenlijk teveel was”.

Traditie

„Kunt U mij de weg naar Hamelen vertellen”, begon destijds als opvolger van „Oebele”, ook al zo'n uitstekende KRO-kinderserie (Tineke Roeffen: „We hebben een traditie hoog te houden”) en vrijwel vanaf het begin heeft dezelfde ploeg aan het programma gewerkt. Rob de Nijs, Locki Knol (aanvankelijk Ida Bons), Martin Brozius en Ab Hofstee speelden de volwassen inwoners van Hamelen, terwijl de leden van het Amsterdams kinderkoor Henk v.d. Velde als de jeugd van het historische Duitse stadje figureerden.

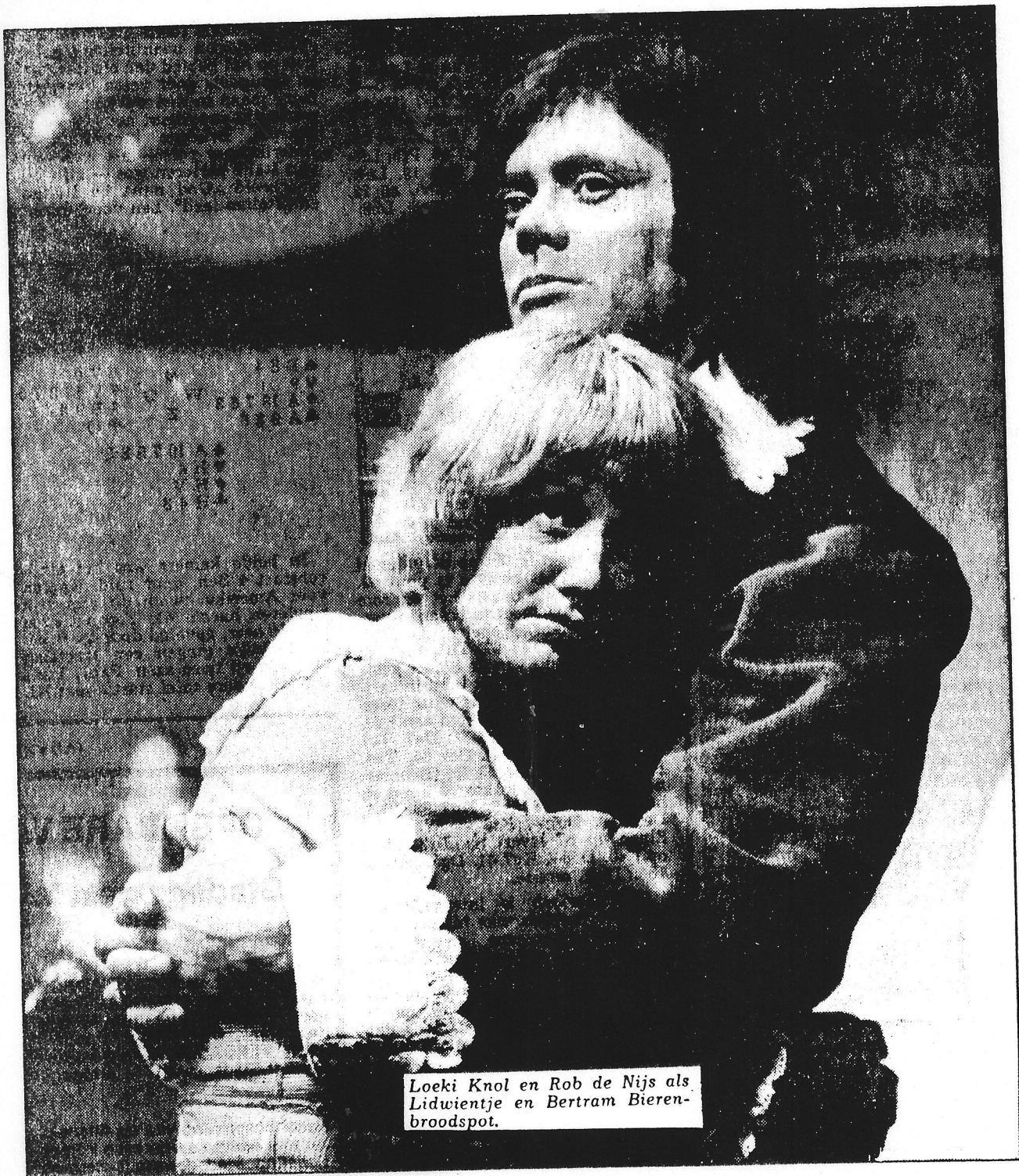
Harrie Geelen leverde elke maand, onvermoeibaar, de teksten, ook die van de liedjes waar Joop

Stokkermans de muziek voor schreef. In de loop van de jaren hebben tientallen ekende Nederlandse acteurs en actrices aan „Hamelen” meegewerkt. In de laatste aflevering is de gast Johan Schmitz. De acteurs Wil van Selst en John Lanting hebben erg vaak in de serie gestaan. „Behalve Ko van Dijk hebben we zo'n beetje alle grote namen uit de Nederlandse toneelwereld in het programma gehad”, meldt Rob de Nijs.

„De acteurs begonnen me op den duur zelfs al op te bellen”, aldus regisseuse Tineke. Iedereen wilde wel eens een keer in „Hamelen”. Het leek een soort statussymbool te worden. We hebben bij de laatste aflevering alle namen van de medewerkers op de titelrol staan, 85 stuks en dat moest erg vlug doorgedraaid worden omdat het anders veel te lang ging duren”.

Geld, tijd noch moeite

Zoals bekend mag worden verondersteld, begint de serie, waar het aloude verhaal van de ratten-vanger eindigt. De kinderen van Hamelen zijn door de snoodaard meegelokt en bevinden zich ergens ver achter de bergen. Sindsdien proberen ze de weg terug te vinden, wat wél de nodige moeite heeft gekost. De eerste vier jaar werd de serie, waarvan ook al enkele grammofoonplaten gemaakt zijn, 's avonds uitgezonden; het laatste jaar 's middags

Loeki Knol en Rob de Nijs als Lidwientje en Bertram Bierenbroodspot.

Er zijn geld, tijd noch moeite gespaard om de kwaliteit zo goed mogelijk te houden. Per aflevering werd, buiten studiofaciliteiten en decors om, zo'n veertig mille gespendeerd; in verhouding tamelijk kostbaar voor een kinderserie.

Waar is nu het overweldigende succes uit te verklaren? Tineke Roeffen: „We hebben de serie altijd heel volwassen gemaakt. Dat vinden kinderen prachtig, die hebben een hekel aan de kinderachtige manier waarop ze meestal benaderd worden. Wij hebben nooit echt kinderlijke dialogen gehad, of acteurs die schmiederden - omdat - het - toch - maar - kinderen - zijn. Kinderen zijn volwaardige wezens, hoor, alleen wat jonger dan wij”.

Rob de Nijs, op het punt om in „Losse Groeven” zijn kaars weer voor het raam te gaan zetten: „Je zal overigens de volwassenen de kost moeten geven die het programma trouw bekeken. Al was dat met de avonduitzendingen meer dan afgelopen seizoen”.

Harrie Geelen, zo vertelt Tineke Roeffen, wilde nooit bij de opnamen zijn; „dat vindt hij eng. Hij kijkt liever thuis. Het leuke van zijn benadering was wel het improviseren. Hij zei vaak „ik ben benieuwd wat ik volgende maand weer ga schrijven”. Rob: „Wat die man ook niet allemaal wist te verzinnen”.

Gruwelijk

Was het niet weleens wat al te eng voor het kleine grut?

Rob: „Kinderen zijn toch gek op spookverhalen, op sprookjes. En kijk eens hoe gruwelijk in wezen de sprookjes van Grimm zijn. Nee, dat enge valt wel mee. Alleen die moerasmonsters waren misschien wat ál te gruwelijk. Maar ja, als ik als kind naar het circus ging, was ik doodsbang, dan trok ik mijn jas over het hoofd en ging tóch door een knoopsgat zitten kijken. In de huiskamer kruipen kinderen achter de bank, maar ze blijven kijken”.